

Przegląd ważniejszych wydarzeń (15 czerwca–15 lipca 2010)

16.06. W siedzibie Ministerstwa Środowiska w Warszawie odbył się briefing ministra środowiska prof. Andrzeja Kraszewskiego. Głównym tematem spotkania z dziennikarzami były rozpoczęte w MŚ prace nad pakietem reform gospodarki wodnej. Pakiet ma służyć usprawnieniu systemu gospodarki wodnej i poprawie ochrony przeciwpowodziowej. Zakłada opracowanie propozycji ustawowych i praktycznych rekomendacji. Wraz z zaproszonymi do współpracy ekspertami stworzony zostanie kompleksowy projekt reformujący gospodarkę wodną w aspekcie prawnym (projekty ustaw czy nowelizacji), jak i w wymiarze praktycznym. W zależności od skali rozwiązań, które

zostaną wskazane, praca nad pakietem może potrwać co najmniej kilka miesięcy.

16–18.06. W Ustroniu odbyło się Walne Zgromadzenie i spotkanie Komitetu Sterującego sieci ENVITECH, połączone z warsztatami. Celem warsztatów było wypracowanie wspólnej odpowiedzi na wezwanie do składania ofert współpracy w 7 PR-Środowisko, CIP-Ekoinowacje oraz LIFE+. Program warsztatów umożliwił zapoznanie się z możliwościami finansowania projektów związanych ze środowiskiem i energetyką oraz z obszarami zainteresowań delegacji zagranicznych. W trakcie warsztatów ustalono oferty współpracy w poszczególnych kategoriach

projektów: zarządzanie zasobami wodnymi, ochrona powietrza i zapobieganie zmianom klimatu, gospodarka odpadami, ochrona gleb oraz projekty przekrojowe, łączące poszczególne zagadnienia. W drugim dniu warsztatów nastąpiło sformułowanie ostatecznej listy wniosków wraz z eliminacją obszarów nachodzących na siebie i omówienie sposobów promocji i rozpowszechniania informacji o projektach.

17.06. Rozpoczęła się wyprawa naukowców z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na Spitsbergen. Badacze z UMCS pod kierunkiem dr. Andrzeja Gluzy z Zakładu Meteorologii i Klimatologii wykonują pomiary meteorologiczne, hydrologiczne i hydrochemiczne, glacialne, glebowe, czynnej warstwy zmarzliny oraz monitoring dynamiki procesów fluwialnych i peryglacialnych.

18.06. W Głównym Instytucie Górniczym w Katowicach rozpoczął się cykl obchodów 65-lecia GIG i 85-lecia KD *Barbara*. Uroczystości zainaugurowała Akademia Jubileuszowa, podczas której przedstawiono osiągnięcia GIG oraz wręczono nagrody i wyróżnienia. W programie obchodów jest wiele konferencji, które odbywać się będą jesienią, a zwieńczą je 29 listopada 2010 r. Centralne Obchody Jubileuszu 65-lecia GIG i 85-lecia KD *Barbara* w ramach *Barbórki 2010*.

19.06. W Krasiejowie (opolskie) otwarto największy w Polsce park jurajski. Krasiejowski Jura Park powstał w niecce kopalni, gdzie znaleziono liczne skamieniałości, m.in. szczątki silezaura – prawdopodobnie najstarszego dinozaura na świecie. Oprócz ponad 200 modeli dinozaurów, na powierzchni ponad 40 hektarów, dla zwiedzających przygotowano tunel czasu – gdzie dynamicznie przedstawione są dzieje naszej planety od Wielkiego Wybuchu do pojawienia się wielkich gadów. W parku jest też kino 5D, gdzie prócz trójwymiarowego obrazu widowie mogą doznawać także innych wrażeń zmysłowych: dźwiękowych, ruchowych, dotykowych i zapachowych. To już trzecia duża inwestycja tego rodzaju w Polsce zrealizowana przez *Stowarzyszenie Delta*. Projekt wspierany był merytorycznie przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

21–22.06. W Warszawie odbyły się międzynarodowe warsztaty *Workshop on the United Nations Framework Classification for Fossil Energy and Mineral Reserves and Resources 2009 (UNFC-2009). Theory and practice*, zorganizowane przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Komisję Ekonomiczną dla Europy ONZ (UNECE) oraz Departament Geologii i Koncesji Geologicznych Ministerstwa Środowiska.

21–26.06. W Smołdzinie k. Słupska odbyła się IV Polska Konferencja Sedymentologiczna POKOS'4, pt. *Teraźniejszość kluczem do przeszłości: współczesne procesy sedymentacyjne i ich zapis kopalny*, zorganizowana przez Instytut Geologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

24.06. W Krakowie odbyło się seminarium na temat perspektyw rozwoju poszukiwań gazu łupkowego pt. *Shales Gas Reservoirs Development: Challenges & Future*, zorganizowane przez Centrum Problemów Energetycznych Akademii Górniczo-Hutniczej oraz *Schlumberger Co.* W trakcie seminarium przedstawiciele firmy *Schlumberger* zaprezentowali swoje rozwiązania technologiczne i doświadczenia w zakresie poszukiwań i eksploatacji niekonwencjonalnych złóż gazu.

25.06. W Krakowie w Akademii Górniczo-Hutniczej odbyła się uroczystość powołania Konsorcjum Naukowo-Przemysłowego GeoCO₂. W podpisaniu umowy wziął udział główny geolog kraju dr Henryk Jacek Jezierski. Celem konsorcjum będzie przygotowanie i złożenie wspólnej oferty na realizację *Projektu prac geologicznych* w celu zbadania chłonności piaszczystych struktur wodonośnych wraz z monitoringiem węglowym i powierzchniowym, a w przypadku wyboru oferty konsorcjum – realizacja projektu. Rezultatem przedsięwzięcia będzie naukowa i techniczna ekspertyza w sprawie możliwości bezpiecznego składowania CO₂ w geologicznych strukturach wód solankowych oraz jego monitoringu. Wyniki posłużą emitentom CO₂ polskiego sektora energetycznego do wdrożenia programu *CCS Ready*. Jego rezultaty pomogą także w określeniu kosztów przyszłego demonstracyjnego oraz ewentualnego przemysłowego zatłaczania i składowania CO₂. Ministerstwo Środowiska z kolei będzie je mogło wykorzystać w procesie wdrażania unijnej dyrektywy dotyczącej CCS. Członkami konsorcjum są: Akademia Górniczo-Hutnicza, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Messer Polska Sp. z o.o. i Przedsiębiorstwo Robót Wiertniczych i Górniczych Sp. z o.o.

25.06. W krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej z oficjalną wizytą przebywała delegacja z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z minister prof. Barbarą Kudrycką na czele. Minister Kudrycka odwiedziła m.in. znajdujące się w budowie inwestycje AGH (Centrum Informatyki, Akademickie Centrum Materiałów i Nanotechnologii, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki oraz Wydział Energetyki i Paliw), wzięła udział w dyskusji z władzami uczelni i naukowcami na temat kształcenia kadry inżynierskiej na potrzeby energetyki a następnie, wraz z rektorem AGH, prof. dr. hab. inż. Antonim Tajduśiem, w spotkaniu z mediami zatytułowanym *Kraków centrum badań nad nowoczesną energią*. Podczas konferencji prasowej przedstawione zostały m.in. plany dotyczące rozwoju kształcenia specjalistów z branż związanych z energetyką. Spotkanie było również okazją do podsumowania osiągnięć krakowskiego środowiska akademickiego w tej dziedzinie i znaczenia koordynowanego przez AGH Węzła Wiedzy i Innowacji w zakresie energetyki.

25.06. Główny geolog kraju dr Henryk Jacek Jezierski odwiedził zagrożony osuwiskami obszar gminy Lanckorona, gdzie spotkał się z pracownikami Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Tematami rozmów były m.in. kwestie dotyczące przekazywania informacji geologicznych służbom starosty, w celu

zapewnienia właściwego planowania przestrzennego, a także udział geologów w likwidacji skutków osuwania się ziemi.

W wyniku rozmów prowadzonych przez głównego geologa kraju z geologami i przedstawicielami wojewody małopolskiego, ustalono konieczność organizacji spotkania ze starostami. Są oni, zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, odpowiedzialni za prowadzenie monitoringu obszarów narażonych na osuwiska i opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego. Spotkanie zaplanowane na wrzesień tego roku będzie także okazją do podsumowania działań związanych z pomocą osobom dotkniętym powodzią.

25.06. Profesor Józef Dubiński, naczelny dyrektor Głównego Instytutu Górnicztwa, otrzymał tytuł *Doktora Honoris Causa* Państwowego Uniwersytetu Górniczego w Dniepropietrowsku. Jest to najstarsza uczelnia górnicza na Ukrainie, która powstała w 1899 roku, ale też jedna z najważniejszych szkół technicznych. Tytuł ten otrzymał w uznaniu zasług dla organizacji i współpracy z nauką górniczą Ukrainy oraz za wkład w rozwój światowej nauki górniczej.

25.06. We Wrocławiu odbyło się międzynarodowe sympozjum nt. *Historic quarries*, zorganizowane przez Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach międzynarodowego europejskiego projektu *Historic quarries*, współfinansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i program *Culture 2007–2013*. To interdyscyplinarne spotkanie z udziałem austriackich i polskich specjalistów z dziedziny geologii, petroarcheologii, archeologii oraz historyków architektury i konserwatorów zabytków poświęcone było historycznym kamieniołomom. Zaprezentowano bazę danych petrologicznych, lokalizacyjnych, chronologicznych i historycznych opracowaną przez uczestników projektu.

26.06. W Krakowie odbyło się uroczyste rozdanie Fenomenów 2010, dorocznej nagrody tygodnika *Przekrój*. Wśród piątki laureatów jest Grzegorz Niedźwiedzki – młody paleontolog, który wraz z zespołem naukowców z Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego opisał w *Nature* tropy najstarszych na świecie tetrapodów.

28.06. W siedzibie Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie odbyła się uroczystość upamiętniająca 60. rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Mongolią. Gospodarzami spotkania byli minister spraw zagranicznych RP i ambasador Mongolii w Polsce. W okolicznościowych przemówieniach podkreślono ważne znaczenie gospodarcze badań i prac geologicznych prowadzonych w Mongolii przez polskich geologów. W spotkaniu uczestniczyła delegacja Ministerstwa Środowiska na czele z głównym geologiem kraju H. J. Jezierskim. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, który obecnie prowadzi w zachodniej części Mongolii prace poszukiwawczo-rozpoznawcze za złożami złota i metali kolorowych, reprezentował A. Wojciechowski.

29.06. W Warszawie odbyło się IV spotkanie demoes-
Europa nt. *Udział sektora badawczo-rozwojowego w roz-*

poznaniu możliwości geologicznego składowania dwutlenku węgla. W spotkaniu uczestniczył dr Henryk Jacek Jezierski, główny geolog kraju, który w swoim wystąpieniu podkreślił, że – po wyrażeniu woli politycznej i poparciu działań przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka, a także po prężnym działaniu administracji rządowej w zakresie przygotowywania projektu nowelizacji ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* (będącej implementacją Dyrektywy CCS) – pora na faktyczne sprawdzenie czy istnieją możliwości zatłaczania CO₂ w Polsce. Na zlecenie ministra środowiska sektor naukowy realizuje już projekt, którego celem jest wskazanie rejonów, gdzie możliwe byłoby ewentualne składowanie dwutlenku węgla. Realizuje to specjalnie powołane Konsorcjum GeoCO₂ pod przewodnictwem Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Kolejnym wyzwaniem jest wykonanie pierwszego otworu badawczego, który pokaże techniczne możliwości zatłaczania CO₂ w zasolonych strukturach wodonośnych w Polsce.

5.07. W Warszawie przedstawiciele Uniwersytetu Warszawskiego, województwa świętokrzyskiego, powiatu kieleckiego oraz gminy Chęciny podpisali umowę o realizacji Europejskiego Centrum Edukacji Geologicznej, które powstanie w Chęcinach. Sygnatariusze umowy utworzą konsorcjum, którego głównym zadaniem będzie budowa centrum. Wspólnie będą się ubiegali o dofinansowanie tej inwestycji ze środków unijnych. Koordynatorem konsorcjum i głównym beneficjentem dofinansowania będzie Uniwersytet Warszawski. W Europejskim Centrum Edukacji Geologicznej będą prowadzone badania terenowe oraz zajęcia dydaktyczne dla studentów z kraju, jak i z zagranicy. W ofercie dydaktycznej znajdą się również zajęcia przyrodnicze. Do zadań ośrodka należeć też będzie popularyzacja edukacji w zakresie inżynierii i ochrony środowiska. Dodatkowo powstanie tam stacja naukowa Wydziału Geologii UW. W uroczystości podpisania umowy uczestniczyli m.in. rektor UW prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow, marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jakubas, starosta powiatu kieleckiego Zenon Janus, burmistrz gminy Chęciny Robert Jaworski oraz dziekan Wydziału Geologii UW prof. Andrzej Kozłowski.

5–9.07. W Olsztynie k. Częstochowy odbyła się Letnia Szkoła Geologii zorganizowana przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Podczas wykładów i warsztatów prowadzonych przez pracowników PIG-PIB oraz specjalistów firmy *ESRI Polska* uczestnicy szkoły mogli dowiedzieć się m.in.: jak to jest być karbońską rośliną, jak odróżnić granit od wapienia, dlaczego Ziemia drży. Można było poznać mieszkańców podziemnych otchłani i odbyć wirtualne podróże geologiczne. W zajęciach szkoły odbywających się w pomieszczeniach Urzędu Gminy Olsztyn uczestniczyli całymi rodzinami mieszkańcy gminy, turyści oraz grupy kolonijne.

11.07. W Olsztynie k. Częstochowy odbył się II Jurajski Piknik Geologiczny pod patronatem głównego geologa kraju, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, Henryka Jacka Jezierskiego. Organizatorami pikniku byli Urząd Gminy Olsztyn oraz Państwowy Instytut Geologicz-

ny – Państwowy Instytut Badawczy. Ceremonii otwarcia spotkania dokonali przedstawiciele organizatorów: Marek Graniczny, zastępca dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Tomasz Kucharski – wójt Gminy Olsztyn, Janusz Konieczny – przewodniczący Rady Gminy Olsztyn, Włodzimierz Mizerski – kierownik Muzeum Geologicznego PIG-PIB i współautorka ścieżek geologicznych w gminie Olsztyn Monika Krzeczyńska z Muzeum Geologicznego PIG-PIB. Na błoniach, pod ruinami zamku z XIV w., swoje stoiska, oprócz PIG-PIB oraz Urzędu Gminy Olsztyn, zaprezentowali m.in.: Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Katowic, Speleoklub Częstochowa, Muzeum Częstochowskie, firma *ESRI Polska*, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Zespół Parków Krajozawczych, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze oraz firma *Decathlon*. Na piknik przybyli licznie, w charakterze wystawców, miłośnicy kamieni naturalnych i skamieniałości. Dla amatorów pieszych wędrówek niewątpliwą atrakcją było otwarcie ścieżki geologicznej *Wkrainie białych skał*, usytuowanej w Górach Towarnych.

12.07. W Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej odbyła się uroczystość nadania tytułu *Doktora Honoris Causa* prof. dr. hab. inż. Jakubowi Siemkowi, pracownikowi Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Zgodnie z treścią uchwały Senatu Politechniki Śląskiej, podjętej podczas posiedzenia 26 kwietnia br., tytuł ten został nadany profesorowi *w uznaniu jego wielkiego wkładu w rozwój nauk górniczych i geologicznych, a w szczególności wniesienie wartości poznawczych i utylitarnych do inżynierii złóż węglowodorów oraz hydrodynamiki ośrodków porowatych, inicjatyw generowania nowych kierunków badań naukowych, wieloletniej kre-*

atywnej współpracy w promocji Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej.

15.07. W Krakowie odbyło się seminarium pt. *Metody geofizyczne – skuteczna pomoc w ocenie stanu środowiska przed i po powodzi*, zorganizowane przez Katedrę Geofizyki Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH. Do udziału w seminarium zostali zaproszeni przedstawiciele władz wojewódzkich, gmin, powiatów, sołectw z trzech województw Polski południowej, które najbardziej ucierpiały od powodzi w maju i czerwcu 2010 r. – małopolskiego, podkarpackiego i śląskiego. Podczas spotkania pracownicy WGGiOŚ AGH oraz zaproszeni przedstawiciele Przedsiębiorstwa Badań Geofizycznych w Warszawie i Oddziału Geofizyki we Wrocławiu oraz Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego z Warszawy wygłosili kilkanaście referatów. Ich tematyka była skupiona na wykorzystaniu nieinwazyjnych metod geofizycznych – sejsmiki inżynierskiej, georadaru, metod geoelektrycznych i mikrograwimetrii do oceny stanu wałów przeciwpowodziowych oraz rozpoznania terenów osuwiskowych w warunkach naturalnych. Przedstawiono także informację o bazie SOPO – Systemie Osłony PrzeciwOsuwiskowej, opracowanej i uzupełnianej w sposób ciągły przez PIG-PIB, a także przykłady badania osuwisk w gminie Lubień.

Problemy prezentowane podczas seminarium miały na celu wskazanie poszkodowanym możliwości wykorzystania nowoczesnych metod do wcześniejszego rozpoznania terenów potencjalnie narażonych na zniszczenie podczas katastrofalnych opadów deszczu lub powodzi. Zwrócono także uwagę na komplementarny w stosunku do innych metod wkład geofizyki. Podkreślono, że monitoring geofizyczny w sposób ciągły i szybki może pokazać aktualny stan wałów przeciwpowodziowych i miejsca koniecznej naprawy.